

Kadınlar kendi aralarında nasıl cemaatle namaz kılabilir?

Bolu'dan Sevgi Bilen: "Kadınlar kendi aralarında nasıl cemaatle namaz kılabilir? İmam gerekir mi? Apartmana bir bayan komşu geldi. Sabah namazının dışındaki namazları camide kılıyor. Bizleri de teşvik ediyor. Ben de akşamları dışarı çıkmaya emniyet açısından tedirgin oluyorum. Beraber evde kılsak imam olmadan cemaat sevabı olur mu?"

İSLÂMİYET DENGE DİNİDİR

Güzel İslâmiyet dengeyi kurmuştur. Hiç endişe etmeye, İslâmiyet'te bir eksiklik aramaya, bunca bin yıllık ümmet geçmişini az bulmaya gerek yoktur. Bu insanımızı zora sokar ve dinden koparır. Din kolaylıktır ve edeptir. Yorum yapmak güzeldir. Ama selef âlimlerinin ve ümmetin yapmadığı bir yorumu, bu gün fesat asrında bizim yapmaya kalkmamız bizi doğru sonuca götürmez.

Hangi mezhepten olursa olsun, dinimiz cemaatle namaza 27 derece verirken, hassaten kadına da aynı veya daha fazla feyiz ve sevabı edep ve iffetlerini korumak için gösterdikleri gayret için, ar ve haya damarını yırtmadan yaptıkları hizmet için, yuvalarının selâmeti ve insicamı için, annelik görevinin mübarekiyeti için vermişlerdir. Peygamber Efendimiz'in (asm), Cenneti annelerin ayakları altına sermesi 1 bundandır.

KADINLAR CEMAATE KATILABİLİRLER

Bununla beraber, kadınlar cemaatle namaza katılmaz da değillerdir. Buldukları yerde erkek bir cemaat varsa uyarlar. Evde eşleriyle veya aile efradının erkekleriyle cemaat olurlar. Camide belirli zamanlarda, güven ortamında camiye gitmişlerse, kadınlar için ayrılmış bölümlerde erkeklerin cemaatine tabi olurlar.

Nitekim Hazret-i Ömer'in (ra) hanımı Atike bintü Zeyd (ra) Cennetle müjdelenmiş

olan Said bin Zeyd'in (ra) kız kardeşidir. Âtike (ra) namaza çıktıkça Hazret-i Ömer de (ra) ardı sıra gider ve "Bilirsin ben böyle bir şeyi sevmem!" dermiş.

Atıke (ra) ise: "Vallahi sen beni yasaklamadıkça ben mescide gitmekten vazgeçmem!" dermiş.

Hazret-i Ömer de (ra) onu yasaklamaktan alı koyan şeyin Hazret-i Peygamber'in (asm) 'Allah'ın dişi kullarını Allah'ın mescitlerine gitmekten men etmeyiniz." 2 emri olduğunu söylemiş.

ÇEKİNCELER VE UYARILAR

Fakat Peygamber Efendimiz'in (asm) uyarıları da vardır. Meselâ, kadının koku sürünerek mescite gelmesine izin vermemiştir. 3 Meselâ yer yer kadınlara namaz kıldırıldığı da bilinen Hazret-i Aişe (ra), kadınların ziynet düşkünü olduklarını görerek şöyle demiştir: "Resulullah (asm) şimdiki kadınların ziynette ifrat ettiklerini görseydi, İsrailoğulları kadınlarının men olduğu gibi, kadınları mescite gitmekten alıkoyardı." 4

Dolayısıyla bu konuda ifrat etmekten kaçınmalıdır. Kadınlar elbette cemaatle namaz da kılacaklar, din hizmetinde de bulunacaklardır. Bunun için güven ortamında evden de çıkacaklardır. Fakat bu mesele Hazret-i Aişe (ra) döneminde bile kadınlar için ortamların çok sık değişiklik arz ettiği hassas bir meseledir. Namaza veya hizmete giderken bu hassasiyetin gözetilmesi güzeldir.

Buldukları yerde bir erkek cemaat varsa namazda uyabilirler. Cemaate uymaları halinde safın gerisinde dururlar. Çünkü onlar için safların hayırlısı, geride olanlarıdır.

Nitekim Peygamber Efendimiz (asm): "Erkeklerin saflarının en hayırlısı, ilk saflardır. Sevabı en az olanlar ise en geri saflardır. Kadınların saflarının en hayırlısı en geridekilerdir. Sevabı en az olanlarsa en öndekilerdir." 5 Buyurmuştur. Bu saf düzeni kalplerin takvasına, namazdaki huşûun korunmasına ve kadının asaletine daha uygundur.

Kadınların kendi aralarında cemaat olmaları Hanefî ve Malikî Mezhepleri'ne göre mekruh sayılsa da, ezvac-ı tahirattan Hz. Aişe ve Ümmü Seleme (ra), sahabe hanımlarından Ümmü Varaka, tabiin ulemasından Atâ, Sevrî, Evzâî, İshâk, Ebû Sevr ve İmam-ı Şafiî'ye göre müstehaptır. Eğer cemaat olurlarsa imam olan kadın ön safın önünde değil, ortasında, safı aynı hizada durur. Fakat eğer cemaat içinde bir tane bile erkek varsa, kadının imam olması caiz olmaz.

Dipnotlar:

- 1- Ahmed bin Hanbel, III, 429.
- 2- Müslim, Salat, 136.
- 3- Müslim, Salat, 140, 141, 142.
- 4- Müslim, Salat, 144.
- 5- Müslim, Salât, 132.